

Schriftelijke vragen ex art. 42 RvO

Zorgen over de maatschappelijke acceptatie van humane opvang asielzoekers in de context van oprukkend rechts-extremisme

24 april 2026

Geacht college,

De overvaltechniek van het COA blijkt nogal eens averechts te werken en trekt zo een wissel op onze democratie. Minstens veertien locaties voor asielzoekers gingen niet door, veelal na felle demonstraties, volgens *EenVandaag* in een item van alweer een jaar geleden. Ook in Wijdmeren leek het er even op dat de protesten, met soms een gewelddadig karakter, de komst van 110 asielzoekers naar het oude gemeentehuis konden tegenhouden. De noodopvang, die niet voor niets zo heet, is door de rellen in elk geval vertraagd.

De komst van asielzoekers blijkt brandstof voor onder andere extreem-rechtse *Defend Netherlands*-groepen ¹, met de gewelddadige fascistisch getinte Malieveld-rellen van afgelopen september als katalysator. In Hilversumse snackbars, café's, sportkantines en op sociale media klinkt instemming bij het 'tegenhouden' – of tenminste ophouden – van de tijdelijke asielopvang in Loosdrecht, het agressieve karakter van het protest en daarmee gepaard gaande geweld tegen politiemensen voor lief nemend of zelfs toejuichend.

De AIVD waarschuwt in zijn *Jaarverslag 2025* dat de nationale veiligheid sinds de Tweede Wereldoorlog niet eerder van zoveel kanten, zo langdurig onder druk stond, zowel van buiten (o.a. Rusland) als van binnenuit. Bij die laatste dreiging wijst de AIVD op jihadistische en rechts-extremistische dreiging. Daarnaast noemt de dienst anti-institutioneel en nihilistisch extremisme. De AIVD signaleert, zonder partijen bij naam te noemen, 'normalisering' en integratie van extremistisch gedachtegoed in de politiek. 'De democratische rechtsorde kan worden ondermijnd op niet-gewelddadige en gewelddadige manieren. Voorbeelden van niet-gewelddadige manieren zijn systematisch haatzaaien, doelbewust desinformatie verspreiden, en demoniseren en intimideren', schrijft de dienst.

Mede in het licht van deze ontwikkeling – die voor de goede waarnemer al veel langer zichtbaar is, ook zonder luidruchtig anti-azc protest – dienen we ons in Hilversum meer dan ooit rekenschap te geven van de dreiging, zonder te buigen voor terreur. Lessen uit de geschiedenis kunnen daarbij helpen, hoe confronterend die soms ook kunnen zijn.

Daarom stellen wij u de volgende vragen:

1. Herkent het college de signaleringen van de AIVD in zijn *Jaarverslag 2025* en hoe anticipeert de gemeente daar tot nu toe op, specifiek als het gaat om haatzaaien, desinformatie verspreiden, demoniseren en intimideren?
2. Kloppen de berichten dat aan de anti-azc demonstraties in Loosdrecht personen meededen die zich profileerden als leden van of sympathiserend met Defend?
3. Deelt het college de visie van OpStand.nu dat de komst van azc's, van welke omvang dan ook, geen splijtzwam in onze samenleving mag worden, noch olie op het vuur van rechts-extremisme mag zijn?

¹ <https://pointer.kro-ncrv.nl/hoe-defend-verweven-extreemrechtse-groeperingen>

4. Is het college met OpStand.nu van mening dat de komst van een opvang in Loosdrecht – ook tijdelijk en relatief kleinschalig – op de grens met Hilversum-Zuid en Kerkelanden in de context van de aanstaande ‘fusie’ (gemeentelijke herindeling) met de Hilversumse raad gedeeld had moeten worden en niet alleen met de raad van Wijdemeren, zoals door De Gooi- en Eemlander (21-4-2026) beschreven?
5. Indien uw formele antwoord op de vorige vraag negatief is, hoe analyseert u dan het gevoel onder veel Hilversummers en ook onder leden van onze gemeenteraad overvallen te zijn door het besluit van burgemeester Mark Verheijen (VVD) om mee te werken aan de tijdelijke opvang van 110 asielzoekers in het goeddeels leegstaande gemeentehuis van Wijdemeren?
6. Is het college bereid, in samenspraak met de raad, te doen wat binnen zijn vermogen ligt om asielzoekers menswaardig en optimaal ingebed in de samenleving op te vangen. Dit in lijn met de Spreidingswet, doch zonder borging van draagvlak in de gemeenschap uit het oog te verliezen?
7. Welke (voorlopige) lessen, aanvullend op de wettelijke kaders voor asielopvang, trekt u hieruit voor de opvang van asielzoekers in onze gemeente (i.c. Hilversum en het nu nog zelfstandige Wijdemeren)? Bent u bereid hier met de gemeenteraad een open debat over te voeren?

Bijvoorbaat dank voor uw antwoord,

OpStand
Joop Lahaise